

December 2018 - Januari 2019

Månadsbladet

Skolstrejken, 30 november, Foto: B Sundberg

Klimatet – vad väntar vi på?

Nu pratas det mycket om klimatet – ändå görs för lite och det går för långsamt från den högsta politiska ledningen, det vill säga riksdag och regering.

De stora dagstidningarna – Svenska Dagbladet och Dagens Nyheter har på senare tid skrivit mer och mer om klimatet och även Dagens Industri har börjat skriva om klimatfrågan. I t ex DN skriver kulturchefen Björn Wiman nästan varje vecka om klimatfrågan.

I måndags kväll hade länets klimatgrupp besök av Staffan Laestadius som har skrivit boken "Klimatet och omställningen". Vi berörde ämnen som att klimatlagen inte uppmärksammades i media när den togs, att partiledarna inte pratade särskilt mycket klimat i Almedalen och att vi behöver en ny berättelse för omställningen.

I skrivande stund, fredag den 30 november, kommer många att klimatstrejka för att stötta Greta Thunberg. Runt om i landet, på mer än 100 platser, planeras det strejker! Vi är många som har arbetat med klimatfrågan i tio år eller mer men med Greta har frågan fått ett helt annat medialt fokus, vilket är bra.

I olika grupper jag har deltagit i diskuterar vi ofta vad som ska komma först – det politiska besluten eller människors handlande för att visa politikerna att det finns en opinion för att politikerna ska fatta beslut som leder till en kraftig minskning av våra koldioxidutsläpp. Vi landar alltid i att det måste göras både och. Vi som privatpersoner måste göra vår del, vi som en del av civilsamhället kan göra en annan del, näringslivet gör ytterligare en del men politikerna på alla politiska nivåer måste göra sin del.

Politikerna pratar ofta om vad de har rådighet över. Till exempel måste kommunerna och landstinget ha en bättre dialog vad gäller kollektivtrafiken. I nybyggda områden i Växjö sätter man in bussar även om underlaget till kollektivtrafiken inte har flyttat in än – men man ser det i ett långsiktigt perspektiv så att de som flyttar

in inte behöver köpa den första bilen eller i alla fall inte bil nummer två.

Riksdag och regering har rådighet över de stora systemen och nu krävs det handling och pengar. Vi i Sverige har på många nivåer ambitiösa mål för att minska koldioxidutsläppen men nu krävs handlingsplaner hur vi ska minska utsläppen. Det gäller vad vi ska satsa på men också vad vi inte ska satsa på. Exempelvis biltrafiken där det här i länet planeras för Östlig förbindelse (planeringen kommer att avbrytas sista december för då har Trafikverket inte längre något uppdrag) och Tvärförbindelse Södertörn. Vi måste satsa på kollektivtrafik, gång och cykel och framför allt att vi ska åka mindre bil. På sikt kan samhället införa flexiblare arbets- och skolstartstider och med olika metoder minska behovet av bilåkning.

Lösningarna måste även vara realistiska, både här och nu men också i närtid. Många politiska partier pratar om teknikutveckling som idag inte ter sig särskilt realistisk i stor skala, t ex biobränslen i flyget.

Vi alla i samhället, måste tillsammans arbeta för att få ner halterna av koldioxid, samtidigt som vi inte skapar nya miljöproblem. Där har Naturskyddsföreningen en tydlig roll och plattform att verka ifrån.

Beatrice Sundberg
Ordförande

Sök fondpengar

till projekt som minskar miljöpåverkan från persontransporter

Bra Miljöval Persontransporters licenstagare har avsatt pengar till en fond med syftet att minska persontransporternas negativa miljöpåverkan. Nu finns det pengar att söka från denna fond!

Ansökande organisation kan genomföra ett projekt själva eller tillsammans med andra aktörer (exempelvis kollektivtrafikaktör, kommun/stad, region/län, energikontor, skola med flera). Exempel på projekt kan vara sådana som:

- ökar resenärers möjlighet att kombinera cykel och gående med miljömärkta persontransporter
- minskar persontransporters energianvändning
- minskar behovet av att resa och på det viset minskar miljöpåverkan
- minskar och begränsar trafikens och infrastrukturens påverkan på den biologiska mångfalden.

Villkor för projekt

- Organisationer (såsom Naturskyddsföreningens kretsar) och företag kan ansöka om stöd ur fonden
- Syftet med fonden ska uppfyllas av projektet och projektet ska bidra till konkret miljönytta
- Resultaten ska vara mätbara och kunna fungera som goda exempel till andra.
- Alla åtgärder ska dokumenteras.
- I extern kommunikation ska det vara en tydlig avsändare och det ska tydligt framgå att projektet finansieras med pengar tack vare resor märkta med Bra Miljöval.
- Projektet ska utföras under 2019 och slutredovisas senast december 2019.

Kolla gärna av er idé med Marie Aspevall på Bra Miljöval! Självklart hjälper hon till med hur ni gör för att ansöka.

Ansökningsblanketten länk:

https://www.naturskyddsforeningen.se/sites/default/files/dokument-media/ansokan_till_miljofond_persontransport_ifyllningsbar.pdf

(Obs! Skicka den inte till postadressen som står på blanketten – mejla Marielle istället.)

Ansökan ska vara inkommen **senast 2019-02-15**.

Marielle Aspevall,

Produktansvarig Bra Miljöval Transporter, Tel: 070 921 97 22,
marielle.aspevall@naturskyddsforeningen.se

TIPS!

Föredrag:

Klimatförändringar och global omställning – från domedag till möjligheternas agenda

Johan Kuylenstierna, adjungerad professor vid Stockholms universitet och vice ordförande i regeringens klimatpolitiska råd, håller ett föredrag om klimatförändringarna och vilka möjligheter vi har att uppnå Parisavtalets målsättningar.

Fokus kommer att ligga på vilka möjligheter som finns att påverka utvecklingen i positiv riktning. Vad kan vi som privatpersoner göra för att minska vår klimatbelastning?

Tid och plats: Onsdag 5 december kl 19.00.

Stora mötesrummet, Vallentuna kulturhus,
Allévägen 1, Vallentuna centrum

Arrangör: Vallentuna naturskyddsförening

19 maj 2019 = Gröna kilarnas dag

Månadsbladet — Nyhetsbrev för Naturskyddsföreningen i Stockholms län

En periodisk tidskrift som kommer ut 10 ggr/år och distribueras med e-post till aktiva i Naturskyddsföreningens kretsar i Stockholms län. **Manusstopp:** den 20:e i varje månad.

Redaktionen: Karin Schmidt red, Maria Bergström, Beatrice Sundberg.

Regionalt kansli: Norrtullsgatan 12N (Brygghuset), Box 6361, 102 35 Stockholm. Tfn 08-644 52 70

E-post: kansli.stockholm@naturskyddsforeningen.se. Hemsida: <http://stockholms-lan.naturskyddsforeningen.se/>

Ansvarig utgivare:

Beatrice Sundberg
08 644 52 70

UBNR: 21578

(c) Copyright 2009

Vattencisternen som förklarar vattenåtgången för att producera olika varor (frågor på ena sidan, svaren på den andra).

En dag för världens bästa

För femte året i rad har vi haft "En dag för världens bästa!" på Åva gymnasium. Evenemanget är ett samarbete mellan Täby Naturskyddsförening och Åva gymnasium och vänder sig i första hand till skolans förstaårselever. Ett niomannaband från årskurs tre stod för underhållning under dagen!

Huvudtalare på förmiddagen var Lorentz Tovatt, ung riksdagsledamot för Miljöpartiet, som talade om allvaret i den pågående globala uppvärmningen men också pekade på alla insatser som görs världen över och vad vi i Sverige kan bidra med.

Alla elever fick delta i fyra av tolv olika workshops med varierande innehåll. Man arbetade med frågor rörande hållbar konsumtion, De globala målen, Täby kommuns miljöarbete och Östersjöns hälsoläge bland mycket annat. Workshop-ledare var bland andra elever från Röda korsets folkhögskola i Skärholmen, där de läser kurserna "Ledarskap för en hållbar värld" och "Genus och mänskliga rättigheter". Dessutom deltog miljösamordnare och biträdande samhällsutvecklingschef från Täby kommun, konstnärer, UNDP Sverige samt trainees från Naturskyddsföreningen.

Efter lunch visades en film om mikroplaster som är ett allvarligt problem i den marina miljön. Fiskar och andra vattenlevande organismer misstar plastbitarna som föda. Deras matsmältningssystem kan inte bryta

ned plasterna och varje år skadas eller dör tiotusentals sjöfåglar, fiskar och däggdjur i skräpet som släpps ut i haven. Filmen är delvis inspelad på just Åva gymnasium.

Utanför skolans entré tronade en tusenliters vattencistern (utlånad av PEAB) vars uppgift var att åskådliggöra mängden vatten som krävs för att producera olika typer av livsmedel. Som exempel kan nämnas att det krävs ettusen liter vatten för att producera 2 kilo potatis medan det går åt runt elvatusen liter för att tillverka ett par jeans vilket kan vara bra att ha i åtanke under shoppingrundan. Jeans produceras dessutom ofta i länder där rent vatten är en bristvara.

För att åskådliggöra hur Östersjön mår fanns Searoom på plats med en stor trailer innehållande en rullande utställning om klimat, miljö och hållbarhet i Östersjöregionen. "Ett hav av möjligheter" är en ny utställning producerad av Briggen Tre Kronor med stöd av Östersjöcentrum.

Målet med projektet "En dag för världens bästa!" är att inspirera gymnasieungdomar till att, med all sin drivkraft och förmåga att få många med sig, vilja engagera sig i klimat- och miljöfrågor.

Kerstin Olsson

Täby Naturskyddsförenings klimatgrupp

Nathalie Storberget Lundström, Tove Bornehed och Emma Thunman ledde workshopen "Medveten konsumtion".

Lena Norén-Melin och Lena Lacopie, Åva och Gregor Hackman, Täby kommun i samspråk.

December 2018 - Januari 2019

Månadsbladet

STORSTOCKHOLMS NATURGUIDER TIPSAR;

SÖNDAG 2 DECEMBER

Nackareservaten i frost

Gör en förstaadventsvandring genom ett sömländskt sprickdalslandskap som rymmer såväl golfhål som bäverhyddor och varggrottor. Är golfbanor kanske sättet att hålla landskapet öppet när korna försvunnit från staden marker? Och hur nära Stockholm finns varg idag och vilken betydelse hade Gustav III för vargskräcken i 1800-talets Sverige? Anna Petri leder turen och berättar om naturen, vintern och reservatets historia och betydelse. Tänk på att ha bra på fötterna. Samling kl 10.00 vid tunnelbanestation Björkhagen, avslut vid Skarpnäcks tunnelbana. Ca 8 km, 4 timmar

SÖNDAG 9 DECEMBER

Från Haga till Ulriksdal

Följ med på en baklänges tidsresa från Gustavs engelska park till Jakob de la Gardies barockvariant, längs Brunnsvikens stränder, genom skog och över öppna marker fram till Igelbäcken och slottets trädgård. En vinterpromenad med Ronny Fors i ett ganska raskt tempo för att hålla värmen. Exakt hur turen går och vad som kommer att vara synligt beror på snöförhållandena – vi väljer så lättframkomligt som möjligt. Samling kl 10.05 busshpl Haga Södra. Avslut Ulriksdals slott. Ca 6 km, 3 timmar

SÖNDAG 6 JANUARI

Trekanten på trettondagen

Vi startar traditionsenligt årets naturguidningar med en promenad runt denna lilla sjö med sin fascinerande historia. Här i Gröndal växte Stockholms tidiga industri fram med en tät arbetarstadsdel av vilket nu bara syns lite rester. Sjön kantas på ena sidan av gräsytor, hasseldungar samt en och annan ek, på andra sidan en förkastningsbrant med tall- och lövskog. Och runt hela sjön växer alar och pilar. Eva Lindberg tar dig runt och ger tillfälle till fördjupad kunskap om vattnets kvalitet, om träden på vintern och om alla fåglarna. Samling kl 12.30 vid tvärbanans station Trekanten. Ca 2,5 km, 2-2½ timmar

SÖNDAG 13 JANUARI

Nyfors och strömstaren

Dags igen att uppleva den lilla vinterbadaren. Svart med vit fläck på bröstet tillbringar strömstaren de ljusa timmarna på dagen med att upprepat dyka i iskallt forsande vatten. Varför? Och var är den på sommaren? Isak Isaksson berättar om fåglarna och vintern, Tyresta och skogen. Samling kl 10.30 busshållplats Nyfors (buss 873 går kl 10.05* från Gullmarsplan). Ca 7 km, 4 timmar

SÖNDAG 20 JANUARI

Vinter längs Sicklasjön

Här trängs bebyggelse, parker, sjöar och natur på en liten attraktiv yta. Uppskattat av många så vad vill vi ska rymmas? Följ Ronny Fors på en vinterpromenad bland ekarna, längs sjöstränderna, titta på vinterfåglarna och prata byggprojekt och naturbevarande. Samling kl 10.00 tvärbanestation Sickla udde, avslut Sickla station. Ca 3 km, 3 timmar

SÖNDAG 27 JANUARI

Natur på vintern mitt i stan

Kungsträdgården via Strömmens fågelmatning bort till Skeppsholmen går denna stadsnaturvandring med Peder Curman. Varför stred man om almarna? Varför matar vi så gärna fåglar? Varför flyttar vilda djur in till storstan? Varför heter det kungsträdgård? Det och annat man kan undra över passar vi på att ta upp under denna januaris sista helg. Samling kl 13.00 vid almarna. Ca 1½-2 timmar

- Att delta kostar 100 kr, 80 kr för medlem i Naturskyddsföreningen och under 18 år fritt. Nu kan du betala med SWISH!
Ta med matsäck/fika för turerna över 2 timmar. Bra skor, sköna kläder och gärna kikare! Vandringarna genomförs i alla väder - ingen föranmälan behövs!

* kolla för säkerhets skull tiden på sl.se
Nu har vi 2003 st följare på Facebook!

God Jul och Gott Nytt År!

Kansliet har stängt 24 december - 6 januari